Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok 1 Warszawa, 30 listopada 1935 r. Nr. 11-12

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO"

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju zł. 1.50 kwartalnie. Od 1 czerwca do końca 1935 r. zł. 3.50 gr. Numer pojedyńczy 30 gr.

T R E Ś Ć:

IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH

w m-cu październiku 1935 r.

Nr. Nr. wykazu statyst.	NAZWA TOWARU	PRZYWÓZ kg.	PRZYWÓZ zł.	WYWÓZ kg.	WYWÓZ zł.
89710	Szkło rozdrobnione	3.018	482	—	—
89720	Szkło barwne do powlekania, emalja w kawałkach lub proszku — oprócz osobno wymienionych	37.225	72.780	—	—
89800	Cegiełki, pustaki, płyty, płytki, dachówki ze szkła	2	10	—	—
	Butelki, gąsiory, słoje i t. p. służące do stałego przechowywania płynów i innych towarów, chociażby z odlanemi lub wyciskanemi literami, napisami, godłami, lecz bez innych ozdób — nierżnięte, nieszlifowane, oprócz osobno wymienionych:				
89910	ze szkła naturalnej barwy butelkowej, oprócz osobno wymienionej, bez przyszlifowanych szyjek korków, wyrównanych denek i brzegów,	73	101	4.346	3.051
89920	ze szkła półbiałego, białego — bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	84	253	—	—
89930	ze szkła mlecznego, bronzowego, barwnego (w masie zabarwionego), bez bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	42	252	—	—
89940	ze szkła wszelkiej barwy z przyszlifowanemi szyjkami, korkami z wyrównanemi brzegami, denkami, naczynia do konserw	237	849	—	—
89950	wyroby szklane, objęte Nr. Nr. 89910-89940, z dodatkiem korka lub innych pospolitych materjałów, również oplecione słomą, trzciną, drutem i t. p.	1	4	—	—
89960	Syfony, chociażby z częściami metalowemi i innemi	—	—	—	—
	Wyroby, oprócz osobno wymienionych ze szkła białego, półbiałego — nieszlifowane, nierżnięte chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, także wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlanemi lub wyciskanemi deseniami, godłami, napisami, lecz bez innych ozdób:				
90010	prasowane lub lane	59	334	346	620
90020	dęte gładkie o grubości ścianek powyżej 4 mm.	3.468	7.539	2.615	9.114
90030	dęte inne	495	2.201	7.144	19.335
90040	rurki, pręty	20.536	70.503	0	20
90050	wszelkie naczynia laboratoryjne, chociażby z podziałkami; ampułki i t. p. wyroby z rurek, oprócz osobno wymienionych	1.275	20 515	—	—
90100	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych ze szkła białego, mlecznego, barwnego	576	4.256	—	—
90200	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych szlifowane, polerowane, rżnięte — ze szkła białego, mlecznego, barwnego	—	—	—	—
90300	Wyroby ze szkła białego szlifowane, polerowane rżnięte, lecz bez innych ozdób	281	4.188	79	278
	Wyroby ze szkła w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, malowanego, oprócz osobno wymienionych, karbowanego z powierzchnią spękaną (craquele), lodową:				
90410	rurki, pręty	269	1.267	21	63
90420	nieszlifowane, nierżnięte, chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlanemi lub wyciskanemi napisami, godłami, wzorami, lecz bez innych ozdób	168	1.156	—	—
90430	szlifowane polerowane, rżnięte lecz bez innych ozdób	244	3.207	—	—
90500	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, półbiałego, w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, matowanego, karbowanego, z powierzchnią spękaną (craquele), lodową oraz wszelkie naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych — wszystko z dodatkiem pospolitych materjałów, niestanowiących ozdób	126	1.401	2.523	8.776
90600	Wyroby ze szkła wszelkiego gatunku, ozdobne, oprócz osobno wymienionych, jako to: z wytrawionemi, matowanemi lub malowanemi wzorami malowidłami, emalją, złoceniem, srebrzeniem, ozdobami z pospolitych lub kosztownych materjałów	347	5.111	—	—
90710	Szkło w postaci łusek, kulek	—	—	—	—
90720	Soczewki do kieszonkowych lamp elektrycznych	235	662	—	—
90800	Gotowe naczynia do termosów, chociażby posrebrzane	2	97	—	—
90900	Szkiełka do zegarków	—	—	—	—
91000	Mozaika i sztuczne części składowe do mozaiki	—	—	—	—

(Dalszy ciąg na str. 3 okładki)

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok 1 Warszawa, 30 listopada 1935 r. Nr. 11-12

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO"

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju zł. 1,50 kwartalnie. Od 1 czerwca do końca 1935 r. zł. 3.50 gr. Numer pojedyńczy 30 gr.

Sytuacja w przemyśle szklanym
za III kwartał 1935 r.

Produkcja i zbyt wyrobów szklanych w III kwartale roku 1935 w porównaniu z tymże okresem roku 1934 kształtowała się, jak wykazuje poniższe zestawienie:

Rodzaj szkła	Produkcja				Zbyt			
	III kwartał 1935		III kwartał 1934		III kwartał 1935		III kwartał 1934	
	tonn	tys. zł.	tonn	tys. zł.	tonn	tys. zł.	tonn	tys. zł.
Szkło taflowe . .	5.124	1.879	7.281	3.270	6.466	2.373	7.065	3.192
„ butelkowe .	6.184	2.594	5.027	2.524	7.144	2.972	5.742	2.803
„ stołowo-galanteryjne .	2.123	1.684	2.464	2.189	2.374	1.892	2.319	2.069
Ogółem	13.431	6.157	14.772	7.983	15.984	7.237	15.126	8.064

Jak wynika z przytoczonych wyżej danych wagowo produkcja w porównaniu z III kwartałem roku ub. była niższą, natomiast zbyt nieco powiększył się; wartościowo jednak produkcja i zbyt wykazują dalszą obniżkę cen.

W grupie szkła **szybowego (taflowego) i budowlanego** średnia cena sprzedażna w III kwartale, wynosiła gr. 36,7 za 1 kg. (1934 r.—gr. 45,18.)

Zakończenie sezonu budowlanego wpłynęło na zmniejszenie popytu. W lipcu i sierpniu czynne były 1 mechaniczna i 2 ręczne huty, od września zaś została uruchomiona nieczynna od dłuższego czasu jeszcze jedna huta szybowa, przerobiona z ręcznej na mechaniczną (szkło ciągnione).

W grupie szkła **stołowo-galanteryjnego** cena sprzedażna szkła wynosiła około 80 gr. za 1 kg. (1934 r. — 89 gr.) co wykazuje również spadek ceny. Konkurencja między hutami trwa w dalszym ciągu. Powstały 3 małe nowe huty, które rozpoczęły swe czynności od obniżania istniejących cen, co odbiło się bardzo ujemnie na produkcji większych hut.

Nie zważając na nadchodzące święta Bożego Narodzenia, zamówienia wpływały w nieznacznych ilościach, ograniczając się przeważnie do uzupełnienia sprzedanych artykułów. Na zmniejszenie zamówień wpłynęła również zapowiedziana przez Rząd ogólna obniżka cen artykułów przemysłowych.

W grupie szkła **butelkowego** produkcja jak również i zbyt powiększyły się nieco, a to ze względu na większe zapotrzebowanie naczyń do napojów wyskokowych przed świętami, natomiast średnia cena wykazuje dalszą obniżkę i wynosi gr. 41,6 za 1 kg. (1934 r. —48,8 r.) Skup zwrotnych butelek przez Państwowy Monopol Spirytusowy jest nadal kontynuowany—i stale zwiększa się, powodując wzrost nędzy wśród bezrobotnych hutników.

Eksport i import w III kwartale r. b. w porównaniu z rokiem ubiegłym wykazał:

IMPORT				EKSPORT			
III kwartał 1935		III kwartał 1934		III kwartał 1935		III kwartał 1934	
tonn	zł.	tonn	zł.	tonn	zł.	tonn	zł.
424,9	799.541	455,9	828.996	173,7	186.533	206,6	236.850
oraz stłuczki szklanej							
465,7	22.968	573,4	29.509				

Import w dalszym ciągu zwiększa się, natomiast eksport maleje.

W związku z zawarciem umowy handlowej z Niemcami (dn. 4/XI r. b.) i przyznaniem klauzuli największego uprzywilejowania, oraz uzyskaniem przez Niemcy znacznych kontygentów na artykuły szklane zakazane do przywozu, import szkła znacznie się powiększy. Co zaś dotyczy eksportu — poprawa mogłaby nastąpić jedynie po uzyskaniu kontyngentów wwozowych do Holandji, Francji i Szwajcarji. Obecnie są na ukończeniu pertraktacje o uzyskanie kontyngentów na wywóz szkła go Szwajcarji, oczywiście drogą kompensaty.

Wobec toczących się rozmów z Holandją, Związek Hut Szklanych poczynił również starania o przydzielenie pewnych kontyngentów.

(a. t.)

Ustawy i rozporządzenia

(od 1/XI do 30/XI 1935 r.)

W „Dzienniku Ustaw R. P." ukazały się następujące ustawy i rozporządzenia o charakterze gospodarczym:

Zakaz przywozu niektórych towarów — rozp. Rady Ministrów z dnia 29/X 1935 r. Dz. U. R. P. № 79/1935 r. poz. 491.

Zniżki celne i zwolnienia od cła — rozp. Ministra Skarbu z dn. 29/X 1935 r. wydane w porozum. z Min. Przem. i Handlu oraz Roln. i Ref. Roln. Dz. U. R. P. Nr. 79/1935 r. poz. 492.

Tymczasowe wprowadzenie w życie protokółu dodatkowego z dn. 20.IX 1935 do konwencji handlowej polsko-szwajcarskiej — rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30/X 1935 Dz. U. R. P. № 80/1935 poz. 493.

Upoważnienie Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów — ustawa z dnia 6 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 81/1935 poz. 501.

Specjalny podatek od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych — dekret Prezydenta Rzeczypospoljtej z dn. 14 listopada 1935 roku Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 503.

Obniżenie komornego oraz zmiana ustawy o ochronie lokatorów — dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 504.

Podatek od lokali — dekret z dn. 14 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. Nr- 82 poz. 505.

Tymczasowe wprowadzenie w życie postanowień umowy gospodarczej między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką — rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 512.

Zmiana ustawy o podatku dochodowym — dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 518.

Zmiana ustawy o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych — dekret z dnia 24 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 85 — poz. 519

Zmiana ustawy o kartelach — dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 listopada 1935 roku Dz. U. R. P. Nr. 86 — poz. 529

Zmiana rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o opodatkowaniu cukru — dekret z dnia 27 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 531.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 listopada 1935 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o kartelach.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 6 listopada 1935 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 501) postanawiam co następuje.

Art. 1. W ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o kartelach (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 270) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) W sprawach, wymienionych w art. 4. orzeka Minister Przemysłu i Handlu.

(2) Orzeczenie to staje się prawomocne, jeżeli w ciągu 14 dni od jego doręczenia żaden z uczestników umowy, uchwały lub postanowienia, objętego orzeczeniem, nie wystąpi z wnioskiem do Sądu Kartelowego o uchylenie orzeczenia.

(3) Wniosek nie wstrzymuje wykonania orzeczenia.";

2) w art. 7 skreśla się ustęp (2);

3) w art. 8 w ust. (1) dodaje się zdanie drugie:

„Taką samą moc ma prawomocne orzeczenie Ministra Przemysłu i Handlu (art. 5).";

w ust. (2) wyrazy: „wystąpił z wnioskiem do Sądu Kartelowego, a orzeczenie tego Sądu" zastępuje się wyrazami: „wydał przewidziane w art. 5 orzeczenie, które";

4) w art. 10 ustęp (5) otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli mimo dwukrotnego prawomocnego ukarania zgłoszenie nie nastąpiło, Minister Przemysłu i Handlu może rozwiązać umowę bądź uchylić uchwałę lub postanowienie. Przepisy art. 5 ust. (2) i (3) stosuje się tu odpowiednio.";

5) w art. 11 ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„Kto, będąc uczestnikiem umowy, uchwały lub postanowienia, określonych w art. 1, akty te wykonywa pomimo ich nieważności z powodu braku formy pisemnej lub pomimo ich rozwiązania orzeczeniem Ministra Przemysłu i Handlu, choćby jeszcze nieprawomocnem, podlega karze grzywny do 500.000 zł oraz karze aresztu do lat 2; jeżeli uczestnikiem jest osoba prawna, karze aresztu podlegają jej reprezentanci.";

6) art. 14 otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Zgłoszenia do rejestru kartelowego oraz poświadczone przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyciągi z rejestru kartelowego, wydawane na prośbę interesowanych, podlegają opłatom stemplowym, które określi w drodze rozporządzenia Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu. Koszty ogłoszeń w Monitorze Polskim, przewidzianych w art. 3 ust. (3), ponoszą zgłaszający uczestnicy umów, uchwał i postanowień, podlegających zgłoszeniu do rejestru kartelowego.

(2) Sąd Kartelowy, oddalając wniosek o uchylenie orzeczenia Ministra Przemysłu i Handlu (art. 5 i 10 ust. 5), zasądzi od strony, która wystąpiła z wnioskiem, opłaty sądowe, w kwocie, nie przewyższającej 20.000 zł., oraz koszty postępowania. W sprawach karnych, Sąd Kartelowy zasądza koszty na zasadach ogólnych oraz opłaty, jak w sądzie I instancji".

Art. 2. (1) Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Sprawiedliwości, każdemu we właściwym zakresie działania.

(2) Upoważnia się Ministra Przemysłu i Handlu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 28 marca 1933 roku o kartelach (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 270) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych dekretem niniejszym.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) J. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:
(—) Marjan Zyndram-Kościałkowski.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Roman Górecki.

Minister Sprawiedliwości:
(—) Czesław Michałowski

Skarbowość, podatki i cło.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU.

z dnia 7 października 1935 r.

o opłatach stemplowych od weksli.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 19 marca 1935 roku w sprawie zmiany przepisów o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 200) zarządzam co następuje:

§ 1. Wolne jest od opłaty stemplowej pismo, posiadające wszystkie cechy wekslu trasowanego (art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1924 roku o prawie wekslowem— Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 926), jeżeli istnieją okoliczności następujące: 1) weksel jest płatny na własne zlecenie wystawcy; 2) trasatem jest bank państwowy lub przedsiębiorstwo, trudniące się czynnościami bankowemi jako głównym przedmiotem, a zorganizowane w formie spółki akcyjnej; 3) w tekście wekslu znajduje się następująca informacja: „weksel, sporządzony na podstawie załączonego odpisu dokumentu przewozowego" (lub „załączonych ... odpisów dokumentów przewozowych"; w miejscu wykropkowanem należy wymienić ilość odpisów), „stwierdzającego (stwierdzających) wywóz..." (ilość i rodzaj towaru) z Polski do..." (kraj przeznaczenia); 4) do wekslu są załączone wszystkie odpisy, wymienione w informacji, o której mowa pod 3), zaświadczone przez trasata; 5) weksel został przez trasata zapisany do „rejestru weksli wolnych od opłaty stemplowej" i zaopatrzony w adnotację „Wolny od opłaty stemplowej: Dz. U. R. P., poz. 487 z 1935 roku, poz. rej. z... r."; ta adnotacja ma być zaopatrzona w pieczęć trasata i podpisana przez funkcjonarjusza, prowadzącego rejestr.

Rejestr, o którym mowa wyżej pod 4), zawiera kolumny celem uwidocznienia: pozycji rejestru, pozycji księgi wekslowej, daty wystawienia wekslu, imienia i nazwiska — bądź firmy lub nazwy — wystawcy, sumy wekslowej, daty przyjęcia, kwoty oraz daty uiszczenia opłaty stemplowej, należnej w myśl § 3 niniejszego rozporządzenia. Zapisanie do rejestru ma nastąpić przed przyjęciem wekslu, lecz najpóźniej w ciągu tygodnia po otrzymaniu wekslu przez trasata.

§ 2. Umieszczenie indosu nie uchyla uwolnienia, jeżeli nastąpiło po umieszczeniu adnotacji, wymienionej w punkcie 5 § 1.

§ 3. Jeżeli przyjęcie wekslu, wymienionego w § 1, nie nastąpiło w ciągu miesiąca od daty wystawienia, uwolnienie od opłaty stemplowej ustaje i ma być uiszczona kwota, należna w myśl art. 122 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 64, poz. 404). W tym celu trasat powinien w ciągu 3 dni po upływie wymienionego okresu miesięcznego uwidocznić w rejestrze (§ 1) kwotę opłaty stemplowej; w ciągu 10 dni po upływie każdego miesiąca, w którym nastąpiło wpisanie kwot opłat stemplowych, należy wnieść do kasy urzędu skarbowego ich sumę wraz z dodatkiem 10%-wym i datę uiszczenia podać w rejestrze. Ma zastosowanie ustęp ostatni § 46 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 października 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842).

Ustęp poprzedni ma zastosowanie również w razie otrzymania przez trasata wiadomości, że towar, którego dotyczy dokument przewozowy (§ 1, punkt 3), nie zostanie wywieziony z Polski. Trasat powinien w ciągu 3 dni po otrzymaniu tej wiadomości uwidocznić w rejestrze kwotę opłaty stemplowej.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do weksli, wystawionych począwszy od tego dnia.

Minister Skarbu:
(—) *Wł. Zawadzki.*

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 listopada 1935 r.

w sprawie częściowej zmiany obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1935 r. o wypuszczeniu 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej.

Podaje się do wiadomości, że obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1935 r. o wypuszczeniu 3% Premjowej Pożyczki Inwenstycyjnej („Monitor Polski" Nr. 77, poz. 110) ulega następującej zmianie w odniesieniu do terminów uiszczania części subskrypcji w gotowiźnie.

Łączna kwota subskrypcji, przypadająca do uiszczenia w gotowiźnie, w ratach płatnych w dniach 1 grudnia 1935 r. i 1 stycznia 1936 r. i 1 lutego 1936 r. może być wpłacona w 10-ciu równych ratach miesięcznych, z których pierwsza płatna jest do dnia 5 grudnia 1935 r., następne zaś począwszy od dnia 1 stycznia 1936 r. do dnia 5 każdego miesiąca.

Osoby opłacające subskrypcję w sposób wyżej podany otrzymują obligacje 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej z kuponem, płatnym w dniu 1 września 1936 roku.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

---

z dnia 2 października 1935 r.

w sprawie upoważnienia urzędów celnych do przyjmowania gwarancyj bankowych na zabezpieczenie należności celnych przy odprawach warunkowych.

Na podstawie art. 6 p. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnem (Dz. U. R. P. Nr. 84. poz. 610) upoważnia się urzędy celne do przyjmowania gwarancyj bankowych na zabezpieczenie należności celnych przy odprawach warunkowych dokonywanych na podstawie pozwoleń, udzielanych przez właściwe władze celne.

Przed przyjęciem dokumentu poręki należy zwracać się w każdym poszczególnym wypadku do Ministerstwa Skarbu (Departament Obrotu Pieniężnego) o opinję, czy dana gwarancja może być przyjęta.

W zapytaniach kierowanych do Ministerstwa Skarbu należy podawać nazwę i siedzibę banku, kwotę podlegającą zabezpieczeniu, termin, na jaki strona pragnęłaby złożyć zabezpieczenie, i datę listu gwarancyjnego, który strona powinna dołączyć do podania o przyjęcie gwarancji. Listów gwarancyjnych Ministerstwu Skarbu przesyłać nie należy, gdyż badanie ich treści należy do urzędów celnych.

Przyjmowane listy gwarancyjne winny ściśle odpowiadać jednemu z załączonych wzorów, zależnie od rodzaju dokonywanej odprawy warunkowej i mogą służyć na zabezpieczenie należności celnych na przeciąg czasu nie dłuższy, niż wskazany zostanie w opinji, udzielonej przez Departament Obrotu Pieniężnego, co nie wyklucza możności prolongaty tego terminu na podstawie ponownej opinji Ministerstwa Skarbu (Departament Obrotu Pieniężnego).

W sprawie ewentualnej prolongaty zabezpieczenia należności celnych gwarancją bankową strony powinny występować przynajmniej na miesiąc przed upływem terminu ważności złożonej gwarancji tak, by Urząd Celny mógł we właściwym czasie rozstrzygnąć sprawę.

Celem należytego zabezpieczenia interesów Skarbu w związku z przyjmowaniem listów gwarancyjnych urzędy celne obowiązane są:

1) dokładnie badać przed wygaśnięciem zabezpieczenia, czy zachowane zostały przez daną firmę warunki przewidziane w pozwoleniu na odprawę warunkową i

2) o ile zaszła potrzeba ściągnięcia należności celnych, występować do banku, wystawiającego gwarancję, z wezwaniem do uiszczenia wszelkich należności będących przedmiotem poręczenia.

Równocześnie uchyla się okólnik z dnia 16 marca 1928 r. L. D. IV. 2740/2/28 (Monitor Polski Nr. 66 z 1928 r., poz. 95).

Minister Skarbu:
(—) *Wł. Zawadzki.*

---

z dnia 25 października 1935 r. L. D. IV, 28320/3/35

w sprawie podstawy wymiaru cła od towarów korzystających ze zniżek konwencyjnych.

W zestawieniu stawek konwencyjnych, przesłanem Urzędom Celnym przy okólniku z dnia 3 listopada 1933 r. L. D. IV. 28731/2/33, podano prowizoryczny wykaz towarów mogących korzystać ze zniżek konwencyjnych, przyczem oprócz stawek wykaz ten podawał przy niektórych towarach również podstawy wymiaru cła, stosowane w chwili wejścia w życie poszczególnych umów handlowych.

Późniejszemi zarządzeniami z dnia 3 października 1934 r. L. D. IV. 27096/3/34 i z dnia 18 marca 1935 r. L. D. IV. 4721/1/35 wyjaśniono, że przy ustalaniu podstaw wymiaru cła od towarów korzystających w myśl zawartych umów handlowych ze zniżek konwencyjnych, należy powodować się odnośnemi postanowieniami poszczególnych umów handlowych, a jeżeli teksty tych umów nie zawierają, jak to ma miejsce w odniesieniu do większości zawartych przez Polskę umów handlowych, postanowień co do sposobu, w jaki ma być ustalana podstawa wymiaru cła dla poszczególnych korzystających ze zniżki towarów, stosować należy ogólne, każdocześnie obowiązujące przepisy autonomiczne.

Pomimo tych wyjaśnień niektóre Urzędy Celne mają i nadal wątpliwości co do tego, jakie podstawy wymiaru cła przyjmować należy przy cleniu korzystających ze zniżek konwencyjnych towarów, które według dawnej taryfy celnej podlegały clu łącznie z wagą bezpośredniego opakowania a obecnie clone są według wagi netto.

Wobec tego, wyjaśnia się przykładowo, że towary objęte poniżej wyszczególnionemi pozycjami a podlegające w myśl okólnika L. D. IV. 28731/2/33 odprawie łącznie z wagą bezpośredniego opakowania, należy obecnie odprawiać:

1) objęte poz. poz. 68 pp. 1, 2; 230 p. 2a-d; 233 z p. 1, 2-a; 234 p. 1; 236 z p. 1; 237 p. 1; 239 z p. 1; 240; 243 pp. 1, 2; 244 pp. 1-a, b; 2, 3a, b; 250 z p. 1-a, z p. 2-a; 251 p. 2-a; 253 p. 1; 256 z p. 1, z p. 2, z p. 3, z p. 3-a, z p. 4; 262 p. 1;

263 p. 1; 266 p. 1; 267 p. 1, z p. 1; 268; 323 z p,1-c; z 356; 396 z p. 1; 397 z p. 2; 419 p. 2-a; 421; 453 p. 1-a 2-a; 459 p. 1-a; 446 p. 1-a; 467 p. 2-a—według wagi netto,

2) objęte pozycjami 334; 337 p. 1 — według wagi brutto.

Jeżeli towar, podlegający cleniu według wagi netto, nadchodzi w opakowaniu, które wraz z towarem przeznaczone jest do detalicznej sprzedaży, natenczas towar taki, stosownie do postanowień art. 5 p. 10 rozporządzenia Prezydenta z dnia 23 sierpnia 1932 r. o ustanowieniu taryfy celnej przywozowej, podlega cleniu łącznie z wagą tego opakowania.

Wyjaśnienia powyższe mają zastosowanie wyłącznie na przyszłość.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 14 listopada 1935 r. L. D. IV. 30521/3/35

o częściowej zmianie okólnika Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 16979/3/35 w sprawie stwierdzania pochodzenia i przychodzenia towarów przy odprawie celnej.

W okólniku Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 16979/3/35 z dnia 28 maja 1935 r. w sprawie stwierdzania pochodzenia i przychodzenia towarów przy odprawie celnej (Monitor Polski Nr. 127, poz. 157 oraz Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 15, poz. 361) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 4 ust. 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„Świadectwo pochodzenia powinno być wystawione zasadniczo w języku kraju pochodzenia oraz w języku polskim; w wypadku przedłożenia świadectwa, wystawionego tylko w języku kraju pochodzenia, względnie w innym języku, urząd celny może zażądać uwierzytelnionego tłumaczenia takiego świadectwa na język polski. Nazwa towaru powinna być w każdym razie przetłumaczona na język polski; tłumaczenie nazwy towaru może być dokonane również w kraju przez importera, względnie agenta celnego, bez potrzeby uwierzytelnienia tego tłumaczenia, chyba, żeby urząd celny miał uzasadnione wątpliwości, czy tłumaczenie jest właściwe. Uwierzytelnienie tłumaczenia, czy to całego świadectwa pochodzenia, czy też nazwy towaru, gdy tego urząd celny zażąda, może być dokonane bądź przez zaprzysiężonych tłumaczy, bądź przez izby przemysłowo-handlowe. Jeżeli jednak w świadectwie pochodzenia, dołączonem do przesyłki pocztowej, nazwa towaru, podana w języku obcym, jest dla urzędu celnego zrozumiała, to nie należy żądać tłumaczenia tej nazwy na język polski".

2) W § 7 ust. 3 końcowe zdanie zaczynające się od słów „przedłużenie może nastąpić o okres czasu i t. d." otrzymuje brzmienie: „przedłużenie może nastąpić o okres jednego roku".

3) § 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Jeżeli towary, pochodzące z jakiegokolwiek kraju traktatowego, nadejdą do polskiego obszaru celnego nie bezpośrednio z kraju pochodzenia, lecz za pośrednictwem innego kraju traktatowego, to cło konwencyjne może być zastosowane na podstawie świadectwa pochodzenia, wystawionego w tym kraju, przez który towar przechodzi. Kraje macierzyste (metropolje) mogą wystawiać świadectwa pochodzenia dla towarów pochodzących z ich kolonij (o ile do danych kolonij stosuje się umowę handlową) nawet wtedy, gdy towar nie przechodzi przez kraj macierzysty, a przychodzi skądkolwiek do polskiego obszaru celnego. Takie świadectwa pochodzenia (dotyczące obu powyższych przypadków) mogą być wystawiane tylko przez izby przemysłowe, izby handlowe i inne upoważnione do tego instytucje gospodarcze i powinny być zaopatrzone w wizę urzędu Konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej, stosownie do przepisu § 6 ust. 2. Świadectwa powyższe powinny zawierać dane, wymienione w § 4 ust. 2 i 3. Przepisy § 9 powinny być zachowane".

4) § 8 uzupełnia się przez dodanie następującego ustępu:

„3) Postanowienia ustępów 1—2 nie mają oczywiście zastosowania w tych przypadkach, gdy umowy zastrzegają, że świadectwa pochodzenia na pewne określone towary powinny być wystawiane w kraju pochodzenia przez ściśle wymienione instytucje n. p. świadectwa pochodzenia na biżuterję jabłoniecką i t. p.".

5) § 9 uzupełnia się przez dodanie następujących ustępów (5—7):

„5) Jeżeli towary, pochodzące z kraju traktatowego, przed przywozem do polskiego obszaru celnego weszły w innym kraju traktatowym do wolnego obrotu (skutkiem tego strona nie może przedstawić zaświadczenia, przewidzianego w ust. 1), to cło konwencyjne może być również zastosowane, ale pod warunkiem, że niezależnie od świadectwa pochodzenia, pochodzenie towaru zostanie zbadane i protokólarnie stwierdzone przez biegłych, powołanych przez urząd celny na koszt strony. Urząd celny może odstąpić od powoływania biegłych, jeżeli niema żadnych wątpliwości, że towar pochodzi z kraju, wskazanego w świadectwie pochodzenia (np. maszyna opatrzona jest marką i znakami, wskazującemi niewątpliwie na wyprodukowanie w kraju, wymienionym w świadectwie pochodzenia i t. p.). Jeżeli według opinji biegłych towar pochodzi z innego kraju aniżeli wskazany w świadectwie pochodzenia, wówczas cło konwencyjne nie może być zastosowane.

6) W sprawie powoływania biegłych należy zwracać się do izb przemysłowo-handlowych, a na obszarze W. M. Gdańska do Izby Handlu Zagranicznego w Gdańsku; biegli ci muszą być zaprzysiężeni przez wzmiankowane wyżej instytucje. Biegli mogą wydawać opinję również na podstawie prób towaru, których wydzielenie powinno odbyć się zgodnie z postanowieniami § 228 przepisów wykonawczych do prawa celnego.

7) Protokół opinji biegłych należy dołączyć do wyniku rewizji. W przypadku, gdy urząd celny nie powołał biegłych, należy w wyniku rewizji, w rubryce „uwagi" podać, na podstawie jakich danych zostało ustalone pochodzenie towaru i że nie było żadnych co do tego wątpliwości".

Jednocześnie uchyla się okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 23398/3/35 z dnia 1 września 1935 r. w sprawie tłumaczenia nazw towarów, podanych w świadectwach pochodzenia (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 25, poz. 366).

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

---

z dnia 14 listopada 1935 r. L. D. IV. 29644/3/35.

w sprawie postępowania przy powrotnym przywozie towarów krajowych, częściowo zwróconych z zagranicy.

Zdarzają się przypadki, że część przesyłki towarów krajowych, wywiezionych zagranicę, zostaje zwrócona do kraju i zwolniona od cła na podstawie art. 72 prawa celnego oraz § 125—128 przepisów wykonawczych do prawa celnego, część zaś przesyłki zostaje dalej zagranicą.

W związku z tem wyjaśnia się, że przy odprawie celnej takich przesyłek zwrotnych nie należy zatrzymywać w urzędzie celnym kwitów celnych wywozowych względnie deklaracyj wywozowych, gdyż inaczej strona byłaby pozbawiona dowodu wywiezienia towaru co do części przesyłki, pozostawionej zagranicą, lecz dokumenty te należy zwracać stronom, po odnotowaniu na kwicie celnym wywozowym względnie na deklaracji wywozowej ilości towaru zwróconego do kraju i zwolnionego od cła.

Dyrektor Departamentu:

(—) *St. Fr. Królikowski.*

OBNIŻENIE KOMORNEGO.

W Dz. Ust. Nr. 82, poz. 504 z dnia 15 XI. 1935 r. ogłoszony został dekret Prezydenta Rzplitej w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów.

Przepisy tego dekretu postanawiają obniżenie podstawowego komornego mieszkań i lokali podlegających ustawie o ochronie lokatorów, przyczem obniżka ta wynosić będzie dla mieszkań 3-izbowych (2-pokojowych) i mniejszych — 15 proc., dla mieszkań większych oraz lokali przemysłowych i handlowych firm, które zostały zaliczone w roku bieżącym do 7-ej i 8-ej kategorji przemysłowej i 4-tej kategorji handlowej — 10 procent.

Komorne za lokale w całości lub w części podnajęte ulegnie obniżeniu w tym samym stosunku co komorne płacone przez lokatora.

NOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE PODATKU OD LOKALI.

W „Dz. U. R. P.” Nr. 82 pod pozycją 505 ukazał się dekret Prezydenta R. P. o podatku od lokali, który uchyla dotychczas obowiązującą ustawę. Nowe przepisy wejdą w życie z dniem 1 stycznia 1936 r., przedtem jednak ukaże się rozporządzenie wykonawcze.

W myśl nowych przepisów zwolnione będą od podatku lokalowego „wszelkie lokale lub ich części, zajęte przez zakłady przemysłowe“. Jednak nadal podlegać będą lokale zajęte przez przedsiębiorstwa handlowe.

Dalej zwolniono od podatku wszelkie lokale mieszkalne 1- i 2-izbowe oraz lokale 3-izbowe zajmowane przez bezrobotnych, o ile nie mają sublokatorów.

Najistotniejsza zmiana w stosunku do dotychczasowych przepisów polega na tem, że podstawę wymiaru na okres podatkowy stanowić będzie faktyczne komorne poprzedzające rok podatkowy (bez względu na to, czy lokal korzysta z ochrony lokatorów, czy nie). Podatek od lokali płatny jest na okres 2-letni, — poraz pierwszy na lata 1936/37, z tem, że płatny jest w 2 równych ratach, za I-sze półrocze: 30. IV., za 2-gie półrocze: 30. X. Stopa podatkowa została utrzymana w niezmienionej wysokości, t. zn. dla lokali 1, 2 i 3 izbowych — 8% podstawy wymiaru (t. zn. czynszu płaconego w r. 1935), dla lokali 4-izbowych i większych — 12%.

OBOWIĄZEK DO PRZETRZYMYWANIA BUDZĄCYCH WĄTPLIWOŚCI ZNAKÓW PIENIĘŻNYCH.

Na mocy rozporządzenia z dnia 22. 3. 1932 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 46, poz. 440), w razie zgłoszenia w jakiejkolwiek kasie państwowej, samorządowej lub w instytucji kredytowej wzgl. przedsiębiorstwie bankowem znaku pieniężnego sfałszowanego, podrobionego lub budzącego wątpliwość co do jego autentyczności, znak taki winien być przez rzeczoną kasę lub instytucję zatrzymany i skierowany do zbadania przez kompetentne instytucje. Rozporządzeniem, ostatnio ogłoszonem (Dz. U. R. P. Nr. 81/1935, poz. 502), do obowiązku powyższego pociągnięte zostały wszystkie wogóle instytucje prawa publicznego. Rozporządzenie to wprowadziło nadto pewne drobne zmiany proceduralne.

Praca i Opieka Społeczna.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 października 1935 r.

w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów o robotach wzbronionych młodocianym i kobietom.

Na podstawie art. 4 i 20 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636), w brzmieniu ustawy z dnia 7 listopada 1931 r. w sprawie zmian i uzupełnień niektórych postanowień ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 773), zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Zatrudnienie młodocianych jest wzbronione przy robotach, wymienionych w załączonym spisie robót wzbronionych młodocianym (załącznik Nr. 1), a zatrudnienie młodocianych kobiet wzbronione jest ponadto przy robotach, wymienionych w spisie robót wzbronionych kobietom (załącznik Nr. 2); zatrudnienie kobiet jest wzbronione przy robotach, wymienionych w załączonym spisie robót wzbronionych kobietom (załącznik Nr. 2).

(2) Zakaz pracy przy robotach, określonych dla poszczególnych gałęzi pracy, odnosi się również do takich samych robót, wykonywanych jako pomocnicze w zakładach pracy, należących do innych gałęzi pracy.

§ 2. (1) Minister Opieki Społecznej może zezwolić na zatrudnienie młodocianych przy robotach wzbronionych w poszczególnych gałęziach pracy lub kategorjach zakładów pracy celem odbycia nauki zawodowej.

(2) W razie stwierdzenia przez obwodowego inspektora pracy, że warunki pracy w danym zakładzie pracy nie zabezpieczają dostatecznie życia i zdrowia młodocianych, inspektor ten występuje w drodze służbowej do Ministerstwa Opieki Społecznej z wnioskiem o uchylenie zezwolenia w stosunku do danego zakładu.

§ 3. Minister Opieki Społecznej może w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w przypadkach, gdy tego wymaga interes obrony Państwa, uchylić czasowo niektóre z ograniczeń, zawartych w załączonych spisach robót wzbronionych.

§ 4. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 6 miesięcy po dniu ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc rozporządzenie z dnia 29 lipca 1925 r. o spisie robót, wzbronionych młodocianym i kobietom (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 558).

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Jerzy Paciorkowski.*

SPIS ROBÓT WZBRONIONYCH MŁODOCIANYM

I. Dział ogólny.

1. Roboty w temperaturze stałej:

a) w pomieszczeniach o wilgotności względnej do 50% — powyżej 32°,

b) w pomieszczeniach o wilgotności względnej, przekraczającej 50% — powyżej 25°.

2. Roboty z ołowiem, jego stopami i związkami, z wyjątkiem stosowania stopów w postaci nierozdrobnionej, zawierających mniej niż 10% ołowiu wraz z wyjątkiem lutowania na otwartem powietrzu.

3. Roboty z rtęcią, jej związkami i z ortęciami (amalgamatami), z wyjątkiem robót w laboratorjach badawczych.

4. Roboty przy których pracownicy narażani są na działanie promieni Roentgena, lamp kwarcowych i ciał radjoaktywnych.

5. Obsługa lamp z paliwem łatwopalnem lub wybuchowem, jak: benzyna, acetylen, spirytus, z wyjątkiem robót lampiarzy w górnictwie, określonych pod liczbą 21.

6. Obsługa urządzeń i naczyń pod ciśnieniem powyżej 0,5 atmosfery nadciśnienia.

7. Obsługa kotłów parowych i ich urządzeń dodatkowych, z wyjątkiem robót przy czyszczeniu kotłów ochłodzonych.

8. Obsługa generatorów gazowych i ich urządzeń do regeneracji i rekuperacji ciepła.

9. Obsługa silników, z wyjątkiem obsługi silników o mocy do 2 koni mechanicznych przez młodocianych powyżej lat 17.

10. Roboty przy urządzeniach i przewodach elektrycznych, w których napięcie przekracza 250 woltów; ponadto młodocianych do lat 16; obsługa i naprawa urządzeń i przewodów elektrycznych, w których napięcie przekracza 100 woltów prądu stałego lub 50 woltów prądu zmiennego.

11. Obsługa pędni na całej przestrzeni jej umieszczenia od silnika do przystawek, przenoszących ruch na maszyny robocze, włącznie; związane z obsługą pędni roboty, jak: smarowanie i czyszczenie części pędnych, nakładanie i zrzucanie pasów, lin, łańcuchów i taśm oraz ich naprawianie i zszywanie przed zdjęciem z kół i wałów obrotowych; naprawa pędni lub jej części.

12. Roboty przy ustawianiu, naprawie, czyszczeniu i smarowaniu dźwigów w miejscu ich używania; obsługa dźwigów towarowych i fabrycznych. Zakaz ten nie dotyczy obsługi dźwigów, znajdujących się na statkach, wykonywanej przez młodocianych mężczyzn.

13. Dźwiganie, przenoszenie, przesuwanie i przewożenie ciężarów:

A. Dźwiganie, przenoszenie i przesuwanie ciężarów:

1) młodocianym obu płci do 16 lat — ponad 10 kg;

2) młodocianym mężczyznom od 16 do 18 lat — ponad 25 kg;

3) młodocianym kobietom od 16 do 18 lat — ponad 15 kg;

4) po pochylniach — ponad połowę ciężarów, określonych pod punktami 1, 2 i 3.

B. Przewożenie ciężarów na wózkach, poruszanych ręcznie po szynach lub powierzchni twardej, gładkiej i równej:

1) młodocianym do 16 lat;

2) młodocianym mężczyznom od 16 do 18 lat — ponad 400 kg (wraz z wagą wózka) na osobę;

3) młodocianym kobietom od 16 do 18 lat — ponad 300 kg (wraz z wagą wózka) na osobę.

C. Przewożenie ciężarów na taczkach lub wózkach, poruszanych ręcznie, poza przypadkami, określonemi pod literą B.:

1) młodocianym do 16 lat;

2) wszystkim młodocianym pod górę lub na terenie, na którym koła wrzynają się w grunt;

3) młodocianym mężczyznom od 16 do 18 lat:

a) na taczkach — ponad 50 kg (wraz z wagą taczek),

b) na wózkach — ponad 100 kg (wraz z wagą wózka) na osobę;

4) młodocianym kobietom od 16 do 18 lat:

a) na taczkach — ponad 30 kg (wraz z wagą taczek),

b) na wózkach — ponad 60 kg (wraz z wagą wózka) na osobę.

Normy, zawarte w punktach A. i C., nie mają zastosowania do mleczarń wiejskich, przerabiających dziennie mniej niż 1.000 litrów mleka.

14. Roboty w zagłębieniach, których szerokość jest mniejsza niż dwukrotna głębokość, z wyjątkiem robót w zagłębieniach do $1^1/_2$ metra, obudowanych.

15. Obsługa pił tarczowych i taśmowych.

16. Maszynowe szlifowanie i polerowanie, o ile niema skutecznych miejscowych urządzeń odpylających.

17. Wyrób i stosowanie pokostów, lakierów i farb, zawierających szkodliwe dla zdrowia składniki; usuwanie takich farb i lakierów z przedmiotów niemi pokrytych.

18. Malowanie i lakierowanie metodą natryskową, o ile niema skutecznych urządzeń miejscowej wentylacji wyciągowej.

19. Zbieranie, sortowanie i pakowanie szmat.

20. Oczyszczanie urządzeń, służących do odprowadzania lub zbierania pyłów oraz szkodliwych dla zdrowia par i gazów.

(pp. 21-28 obejmują roboty związane z górnictwem)

29. Następujące roboty w hutach szklanych, w fabrykach wyrobów szklanych, w szlifierniach szkła i przy wytrawianiu szkła: roboty z surowcami, odpadkami szklanemi i stłuczkami; obsługa pieców do wytapiania i odpuszczania szkła; wydmuchiwanie szkła z robotami bańkarzy włącznie oraz roboty na pomoście pieca hutniczego; odlewanie szkła; wytwarzanie i stosowanie fluorowodoru; roboty przy dmuchawkach piaskowych; szlifowanie na sucho bez mechanicznego napędu; szlifowanie na sucho z mechanicznym napędem, o ile niema skutecznych miejscowych urządzeń odpylających; wyrób przedmiotów z gliny ogniotrwałej dla potrzeb huty; malowanie na szkle przy stosowaniu farb, zawierających: ołów, rtęć, arsen i inne trujące składniki.

SPIS ROBÓT WZBRONIONYM KOBIETOM.

I. Dział ogólny.

1. Roboty z ołowiem, jego stopami i związkami, z wyjątkiem stosowania stopów w postaci nierozdrobnionej, zawierających mniej niż 10% ołowiu oraz z wyjątkiem lutowania na otwartem powietrzu.

2. Roboty z rtęcią, jej związkami i z ortęciami (amalgamatami), z wyjątkiem robót w laboratorjach badawczych.

3. Obsługa generatorów gazowych i ich urządzeń do regeneracji i rekuperacji ciepła.

4. Obsługa pędni na całej przestrzeni jej umieszczenia od silnika do przystawek, przenoszących ruch na maszyny robocze, włącznie; związane z obsługą pędni roboty, jak: smarowanie i czyszczenie części pędnych, nakładanie i zrzucanie pasów, lin, łańcuchów i taśm oraz ich naprawianie i zszywanie przed zdjęciem z kół i wałów obrotowych; naprawa pędni lub jej części.

5. Roboty przy ustawianiu, naprawie, czyszczeniu i smarowaniu dźwigów w miejscu ich używania; obsługa dźwigów towarowych i fabrycznych.

6. Dźwiganie, przenoszenie, przesuwanie i przewożenie ciężarów:

A. Dźwiganie, przenoszenie i przesuwanie ciężarów:
   a) ponad 30 kg,
   b) po pochylniach ponad 15 kg.

B. Przewożenie ciężarów na wózkach, poruszanych ręcznie po szynach lub powierzchni twardej, gładkiej i równej — ponad 400 kg (wraz z wagą wózka) na osobę.

C. Przewożenie ciężarów na taczkach lub wózkach, poruszanych ręcznie poza przypadkami, określonemi pod literą B:
   a) na taczkach — ponad 50 kg (wraz z wagą taczek),
   b) na wózkach — ponad 100 kg (wraz z wagą wózka) na osobę,
   c) pod górę lub na terenie, na którym koła wrzynają się w grunt.

Normy, zawarte w punktach A. i C., nie mają zastosowania do mleczarń wiejskich, przerabiających dziennie mniej niż 1.000 litrów mleka.

7. Roboty w zagłębieniach, których szerokość jest mniejsza niż dwukrotna głębokość, z wyjątkiem robót w zagłębieniach do $1^1/_2$ metra, obudowanych.

8. Obsługa pił tarczowych i taśmowych.

9. Wyrób pokostów, lakierów i farb, zawierających szkodliwe dla zdrowia składniki; usuwanie takich farb z przedmiotów niemi pokrytych oraz ich stosowanie, o ile niema skutecznej miejscowej wentylacji wyciągowej.

10. Kobietom w ciąży:
   a) roboty przy stosowaniu promieni Roentgena;
   b) obsługa pras, tłoczarek, obrabiarek i nożyc o napędzie nożnym niemechanicznym;
   c) dźwiganie i przenoszenie ciężarów po pochylniach;
   d) po 6 miesiącach ciąży: wszelkie dźwiganie, przenoszenie, przesuwanie i przewożenie ciężarów.

(pp. 11—14 obejmują roboty związane z górnictwem)

15. Następujące roboty w hutach szklanych, w fabrykach wyrobów szklanych, w szlifierniach szkła i przy wytrawianiu szkła: suszenie, mielenie i mieszanie surowców na masę szklaną; obsługa pieców do wytapiania i odpuszczania szkła; wydmuchiwanie szkła z robotami bańkarzy włącznie oraz roboty na pomoście pieca hutniczego; odlewanie szkła; wytwarzanie i stosowanie fluorowodoru; szlifowanie na sucho bez mechanicznego napędu; szlifowanie na sucho z mechanicznym napędem, o ile niema skutecznych miejscowych urządzeń odpylających; malowanie na szkle przy stosowaniu farb, zawierających: ołów, rtęć, arsen i inne trujące składniki.

Stulecie Huty „Czechy" (1835-1935)

Fabryka szkła i kryształów w osadzie Czechy. pod Garwolinem pod firmą dawniej „Ignacy Hordliczka", obecnie „Przemysł Szklany w Polsce, Spółka Akcyjna" obchodzi w bieżącym roku stuletni jubileusz swego istnienia.

W r. 1835 w osadzie „Czechy", na gruntach nabytych z majątku Trąbki pod Garwolinem założona została fabryka szkła i kryształów przez hutnika Ignacego Hordliczkę, pochodzącego z Czech, który wkładając w przedsiębiorstwo stosunkowo niewielki kapitał, potrafił, dzięki wyjątkowej energji i doświadczeniu zawodowemu, stworzyć w krótkim czasie jedno z najbardziej racjonalnie zorganizowanych przedsiębiorstw przemysłu hutniczego.

Zwłaszcza rozwinęła się produkcja kryształów białych i barwnych, które, nie ustępując w niczem wyrobom zagranicznym, nietylko zawładnęły rynkiem polskim, lecz w coraz większej ilości wysyłane były do Rosji i innych krajów. Za pierwszorzędnej jakości wyroby fabryka uzyskała wiele odznaczeń oraz medali złotych i srebrnych na wystawach światowych.

Zarząd fabryki, mając na względzie dobro swych pracowników, wybudował kolonje mieszkalne złożone z wzorowych domków z ogródkami i urządzeniami gospodarskiemi, otworzył przy fabryce ambulatorjum, aptekę i szkołę dla dzieci pracowników fabrycznych, urządził bibljotekę, czytelnię fabryczną, kręgielnię, salę bilardową, służące jako miejsce rozrywek dla personelu fabrycznego w chwilach wolnych od pracy.

Podobne urządzenia socjalne, zupełnie normalne dla czasów obecnych, były w owych czasach czemś zupełnie wyjątkowem, świadczącem o wysokiem poczuciu obywatelskiem właściciela fabryki, stawiając samą fabrykę w rzędzie najpierwszych zakładów w kraju nietylko pod względem technicznym lecz i społecznym. Ciekawe dane w tym przedmiocie znajdują się w broszurce wydanej w roku 1867 przez redakcję „Przeglądu Tygodniowego" i poświęconej specjalnie Hucie „Czechy", jako „jedynemu polskiemu zakładowi przemysłowemu konkurującemu za wzorowe urządzenie stanu robotników o nagrodę 100.000 franków, wyznaczoną przez Cesarza Napoleona III na Wystawie Paryskiej".

W okresie wielkiej wojny huta była nieczynna i pomimo zniszczeń przetrwała jednak burzę dziejową. W roku 1921 Hutę objęła utworzona w tym celu Spółka Akcyjna „Przemysł Szklany w Polsce" wznawiając wytwarzanie szkła białego i kolorowego ze szczególnym uwzględnieniem szkła perfumeryjnego, dentystycznego i laboratoryjnego.

W obecnym okresie kryzysu Huta „Czechy" uwzględnia również zapotrzebowanie na wyroby tańsze.

Huta, mając przed sobą poważne widoki dalszego pomyślnego rozwoju wkracza w drugie stulecie swego istnienia z nadzieją, że w dalszej swej pracy utrzyma dawne tradycje placówki społecznie i i gospodarczo pożytecznej.

W sprawie ograniczenia dochodzeń Statystycznych

W dniu 14 listopada r. b. odbyła się w Głównym Urzędzie Statystycznym konferencja pod przewodnictwem Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego p. E. Szturm de Sztrema z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Ministerstwa Opieki Społecznej, Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen, Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, Rady Naczelnej Związków Drzewnych, Unji Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego, Związku Polskich Hut Żelaznych, Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych, Polskiego Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych, **Związku Hut Szklanych,** Związku Fabryk Wyrobów Ogniotrwałych, Związku Papierni Polskich, Związku Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego, Biura Sprzedaży Wyrobów Fabryk Jutowych oraz Gł. Urzędu Statystycznego.

Posiedzenie zagaił dyr. p. E. Szturm de Sztrem, który zaznaczył, że w ostatnich czasach do Urzędu Statystycznego składane były przez sfery gospodarcze skargi na przeciążenie przemysłu dochodzeniami statystycznemi, — wobec tego Główny Urząd Statystyczny proponuje celem ukrócenia dochodzeń statystycznych, podejmowanych poza Gł. U. St. przez władze wszelkich instancyj, wprowadzić rejestr dochodzeń statystycznych, ograniczający obowiązek odpowiedzi tylko dla dochodzeń statystycznych objętych rejestrem. Proponowany rejestr powinien znacznie odciążyć sfery gospodarcze.

W dyskusji wyjaśniło się, że oprócz Głównego Urzędu Statystycznego, dochodzenia prowadzą Ministerstwa: Skarbu, Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu, Instytut Eksportowy, Departament Górniczo-Hutniczy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Izby Przemysłowo - Handlowe i Urzędy Wojewódzkie. W szczególności uciążliwe są dochodzenia statystyczne starostw, magistratów, a nawet komisarjatów policji.

Pozatem zostało zgłoszonych kilka żądań natury praktycznej jak: zaniechanie sprawozdań o **ogólnej sytuacji** przedsiębiorstwa; ustalenie okresów sprawozdań możliwie jednolitych, celem sporządzania w kilku odpisach jednolitego formularza dla różnych instytucji, oraz wykorzystanie danych posiadanych przez związki branżowe i organizacje gospodarcze.

W konkluzji obecni uchwalili powołać przy Gł. Urz. Stat. Komisję Międzyministerjalną z udziałem sfer gospodarczych, jako komisję czasową, w celu rewizji istniejących dochodzeń statystycznych, pod kątem widzenia ich zespolenia oraz uniknięcia wielotorowości. Skład komisji został ustalony jak następuje: przedstawiciele Głównego Urzędu Statystycznego, dwuch

z Ministerstwa Przemysłu i Handlu (po jednym, z Departamentu Hutnictwa oraz Depart. Przemysł.). Ministerstwa Skarbu, Ministerstwa Opieki Społecznej, Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i cen, dwuch ze Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, dwuch z Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, oraz jednego ze Związku Izb Rzemieślniczych, z prawem powołania przedstawicieli poszczególnych Związków. Po konstytuowaniu się Komisji będą rozpatrzone dowody statystyczne dotyczące poszczególnych przemysłów.

Nowości techniczne.

OPÓR MECHANICZNY SZKŁA, JAKO DZIEDZINA NOWYCH BADAŃ NAUKOWYCH.

Sesja Komitetów Niemieckiego Związku Technologji Szkła (Deutsche Glastechnische Gesellschaft) która odbyła się w dniu 28/V rb. w Darmsztacie, poświęciła dużo uwagi pracom nad badaniami odporności mechanicznej szkła.

W inauguracyjnem przemówieniu Prezes Związku D-r Seeling wskazał na konieczność przeprowadzania wspólnych badań nad własnościami szkła. Celem tych badań miało być wyszukanie nowych dziedzin, gdzie szkło mogłoby znaleźć zastosowanie i utrzymać te dziedziny, gdzie istnieje groźba wyrugowania szkła przez inne materjały.

Prof. Thun w swym referacie p. t. „Wymagania stawiane szkłu z punktu widzenia oporu i charakterystyka defektów szkła" wskazał na nowe metody badań materjałów, które określają wybór i formę tego lub innego fabrykatu. Jest nader ważnem, aby producent i konsument znali wszystkie dobre i złe własności produktu oraz granice jego użyteczności. Zastostosowanie szkła nietłukącego się do aparatury chemicznej nie osiągnęło jeszcze swej granicy i w tym kierunku dałoby się jeszcze wiele zrobić.

Prof. Graf w swym referacie p. t. „Opór szkła i użycie szkła jako materjału do budownictwa" zreasumował wyniki swych poprzednich prac, tyczących się elastyczności, giętkości, oporu mechanicznego i omówił kwestję zastosowania tych badań do potrzeb życia praktycznego.

Prof. M. Würger odczytał sprawozdanie z najnowszych prac zagranicznych, w którem poddał analizie prace Griffith'a, Holanda, Turnera, Golda i Humptona.

Kongres powyższy został zorganizowany przy pomocy „Laboratorjum Uniwersytetu w Darmsztacie dla Doświadczeń nad Oporem Materjałów. Odczytane na Kongresie referaty zostały opublikowane w specjalnym wydaniu „Glastechnische Berichte" w lipcu rb.

SKŁAD CHEMICZNY SZKŁA FOURCAULT.

Max Mühlig — Glastechnische Berichte № 2 — 1935.

Szkło taflowe, topione w donicach lub wannach zawiera około 14% CaO i 13% Na_2O. Wyrób szkła odbywa się przy różnych temperaturach; zręczność dmuchacza koryguje nieuniknione zmiany lepkości szkła. Szkło dmuchane ręcznie jest bardzo trwałe i odporne. Strata wagi szkła, określona standaryzowaną metodą działania na szkło sproszkowane, wynosi 30—40 miligramów, co stanowi o dobrej jakości szkła. Zdolność krystalizacyjna takiego szkła leży powyżej 1050°—1100° C. Mechanicznie ciągniona tafla wymaga szkła o stałej lepkości (viscosité), a co zatem idzie i stałej temperatury ciągnienia; temperatura szkła wyciąganego z czółenka jest niższa od 1050° C. W tym stanie rzeczy staje się nieuniknionem zjawisko krystalizacji szkła, to też Fourcault musiał do swych maszyn zastosować taki skład szkła, punkt krystalizacji którego leżałby niżej temperatury 1050° C; skład takiego szkła był następujący: 10% CaO, 17% Na_2O, 0,3% Al_2O_3. Szkło o powyższym składzie stosowano przez długie lata, krystalizuje ono w temperaturze 950°—1000° C. jest jednak bardzo czułe i traci 70—80 miligramów przy standaryzowanej próbie działania na szkło sproszkowane; z drugiej strony wilgoć działa na wysoką zasadowość szkła i powoduje jego iryzację, która występuje w skrzyniach, to też przekładanie oddzielnych arkuszy szkła papierem stało się koniecznością. Zamiana częściowa CaO przez MgO pozwoliła obniżyć punkt krystalizacji szkła bez wpływu na jego jakość. Bardzo ważny postęp dał się zauważyć przy zastosowaniu następującego składu chemicznego: 8,5% CaO, 3—4% MgO, 15% Na_2O, 0,3% Al_2O_3. Temperatura krystalizacji tego szkła leży między 950—990° C. Próba standaryzacyjna działania na szkło sproszkowane wykazuje stratę 50-60 miligramów. Magnezja, między innemi, nadaje szkłu wybitne własności powiększające jego plastyczność, co pozwala zwiększyć wydajność pieca i zachować dobrą jakość. Tę poprawę jakości szkła uznano jednak za niedostateczną i próbowano wprowadzić do składu chemicznego szkła Fourcault większy procent glinu, którego dodatnie działanie zaobserwowano przy topieniu butelek. Niewielki dodatek glinu zwiększa odporność chemiczną szkła. Przez dodanie dolomitu lub szpatu wapiennego można otrzymać szkło z zawartością 8,5% CaO, 3,5% MgO, 14,5—15% Na_2O, 1% Al_2O_3, przez co zmniejszamy temperaturę krystalizacji szkła do 950—970° C. i 36—40 miligramów straty określonej metodą standartu. Były robione jeszcze inne próby; zamiana SiO_2 przez 1% B_2O_3 nie powiększyła odporności szkła; tlenek baru i potasu podwyższały temperaturę krystalizacji; tlenek cynku okazał się doskonały z punktu widzenia obniżenia temperatury krystalizacji, odporności mechanicznej, plastyczności; niestety, cena jego jest zbyt wysoka, przez co zastosowanie jego nie może być brane pod uwagę.

Aby szkło uchronić od działania wilgoci w krajach tropikalnych, trzeba oddzielne arkusze przekładać papierem nasyconem neutralizatorem, to jest solą utworzoną przez działanie mocnego kwasu i słabej zasady. Utworzona wilgoć na powierzchni szkła będzie w tym wypadku działać nie na szkło, lecz na neutralizator.

(Inż. St. L.)

Kronika.

† Ś. p. STEFAN LAURYSIEWICZ.

W dniu 20 listopada r. b. zmarł po długiej i ciężkiej chorobie b. senator Rzeczypospolitej, wybitny przemysłowiec, odznaczony za swą długoletnią pracę i wybitne zasługi Krzyżem Komandorskim z gwiazdą orderu „Polonia Restituta". Zmarły stał w rzędzie założycieli Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów i był początkowo członkiem Rady i Zarządu, a następnie Viceprezesem tej instytucji. Od chwili zaś jej przekształcenia w Centralny Związek Przemysłu Polskiego i połączenia całego przemysłu wszystkich dzielnic kraju w jedną wspólną organizację — był Viceprezesem.

W maju r. b. w uznaniu wielkich zasług ś. p. Stefana Laurysiewicza, ogólne Zebranie Centralnego Związku Przemysłu Polskiego nadało Mu godność honorowego Członka Prezydjum.

Zmarły brał też żywy udział w tworzeniu Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie i został w pierwszych wyborach powołany na jej viceprezesa. Interesował się pozatem wieloma społecznemi i oświatowemi instytucjami.

W ciągu szeregu lat był członkiem różnych organów doradczych przy poszczególnych instytucjach państwowych, wchodził w skład Komisji Rewizyjnej Banku Polskiego, której następnie przewodniczył. Z chwilą powołania do życia Komisji Opinjodawczej (przemysłowej) przy Prezesie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów został mianowany jej Viceprezesem.

Zajmował również stanowisko Prezesa Rady kilku wielkich przedsiębiorstw jak: Częstochowskie Zakłady Wyrobów Włókienniczych „Stradom", Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, a obok nich S. A. Cerata i Nawijalnia Nici „Jedwab". Przez szereg lat był członkiem Rady Banku Zachodniego jak również prezesem Rady S. A. Polski Fiat.

Żył otoczony nietylko uznaniem i szacunkiem, ale i powszechną i szczerą sympatją.

Cześć Jego pamięci!

ZEBRANIE ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU POLSKIEGO.

W listopadzie odbyły się 3 zebrania Zarządu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego. Omawiano sprawę przeciążenia przemysłu dochodzeniami statystycznemi. W wyniku Starań Centr. Związku, a również i innych organizacyj gospodarczych Główny Urząd Statystyczny zwołał na dz. 14 listopada r. b. konferencję, poświęconą sprawie nadmiernych dochodzeń W przeddzień tej konferencji t. j. w dn. 13 listopada odbyła się konferencja przygotowawcza w Centr. Związku. Pozatem omawiana była sprawa obniżek kolejowych. Według otrzymanych informacyj obniżka taryf wyniesie przeciętnie 30% w stosunku do poziomu taryf w roku 1930.

Również omawiano sprawę wniosków, które mają być przedłużone Międzyministerjalnej Komisji Współpracy z Samorządem Gospodarczym. W dyskusji poczyniono szereg uwag, wskazujących na sprawy, które należałoby poruszyć, a mianowicie:

1) Niewłaściwość dawania zapomóg z Funduszu Pracy dla nowopowstających przedsięwzięć o ile ograniczają one zatrudnienie w istniejących już przedsiębiorstwach tej samej gałęzi.

2) Niesłuszne wymierzanie kar za rzekomo złośliwe przetrzymywanie płac robotniczych wówczas, gdy zapłata wstrzymana została na skutek wszczętego przez robotników strajku.

3) Niezdrowa konkurencja warsztatów szkolnych

4) Nadmierność obciążeń opłatami manipulacyjnemi w handlu zagranicznym.

5) Niedopuszczenie metody walki przedsiębiorstw etatystycznych z organizacjami syndykatskiemi.

W Związku z zawartą ostatnio umową polsko-niemiecką rozważono cały szereg spraw związanych z wykonywaniem tej umowy. Pozatem omawiano sprawę zniżki cen w poszczególnych przemysłach.

URUCHOMIENIE HUTY „DĄBROWA"

Nieczynna od m. czerwca r. b. huta „Dąbrowa" Sp. Akc. została w pierwszych dniach listopada uruchomiona. Jak nam donoszą huta ma być częściowo zmechanizowana i produkcja w znacznej części nastawiona na eksport.

DYREKTORZY B. HUTY SZKŁA „INO" UNIEWINNIENI.

W Inowrocławiu zakończył się proces przeciwko 3-m dyrektorom b. huty szklanej „Ino" w Inowrocławiu: p. dr. Józefowi Dzierzbickiemu, baronowi Lewartowskiemu i inż. Kazimierzowi Puciacie. Akt oskarżenia zarzucał trzem dyrektorom celowe działanie na szkodę huty i spowodowanie upadłości tej ważnej placówki przemysłowej.

Przebieg rozprawy nie wykazał jednak w całej pełni winy oskarżonych, to też sąd wydał wyrok uwalniający trzech dyrektorów od winy i kary.

STAN ZATRUDNIENIA W HUTACH SZKLANYCH.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Wiadomości Statystyczne) w hutach szklanych zatrudnionych było ogółem w miesiącu wrześniu r. b. 9171 robotników wobec 8746 robotników we wrześniu 1934 roku.

OBNIŻKA CEN BILETÓW KOLEJOWYCH.

Obok zniżki na przejazdy jednorazowe w formie zrównania taryfy normalnej z podmiejską zamierzona jest z Nowym Rokiem podstawowa rewizja taryf na przejazdy wielokrotne.

Zarząd kolei, licząc się z ogólnym stanem ekonomicznym i pragnąc udostępnić przejazdy kategorji stałych podróżnych, zamierza obniżyć bardzo wydatnie cenę biletów miesięcznych i udostępnić korzystanie z biletów tygodniowych.

Obecnie cena biletu miesięcznego wynosi 18-krotną cenę biletu jednorazowego, od Nowego Roku zaś wyniesie cenę 12-krotną. Da to 80%-wą zniżkę przy przejazdach codziennych, przeliczonych na pojedyńcze, a w porównaniu z obecnemi cenami biletów miesięcznych ustępstwo 33%. Przytem nowa cena skalkulowania będzie na podstawie obecnej taryfy podmiejskiej.

Bilety tygodniowe, wydawane dzisiaj tylko robotnikom, będą ogólnie dostępne.

W związku z temi reformami odpadną, jako zbędne, różne kategorje biletów, jako to: sezonowe, piętnastodniowe, dwutygodniowe, i t. p.

Patenty i rejestracje.

Fabryka Szkła dawn. S. Reich i S-ka S. A. w Zawierciu, uzyskała **Patent Nr. 22141.** Klosz szklany do lampy elektrycznej oraz zarejestrowała nowe znaki:

PALAS na abażury ze szkła do lamp elektrycznych wiszących i stojących biurkowych (Nr. Rej. 26038. 17. 9. 1935. Pierw. 29. 4. 1935).

POLOPHAN na wyroby ze szkła kryształowego lub kolorowego transparentowego, służące do oświetlenia oraz szkło stołowe z deseniami imitującemi naturalnie zamarzanie. (Nr. Rej. 26047. 21. 9. 1935. Pierw. 28. 3. 1935).

Import — Eksport.

POLSKO-NIEMIECKIE UKŁADY GOSPODARCZE.

Dnia 4 listopada 1935 roku podpisane zostały w Warszawie trzy układy polsko-niemieckie:

a) umowa gospodarcza (Wirtschaftsvertrag) wraz z porozumieniem weterynaryjnem oraz listami zniżek celnych;

b) układ towarowy (Wirtschaftsabkommen);

c) układ rozrachunkowy (Verrechnungsabkommen).

Pierwsza z tych umów stanowi właściwie traktakt handlowy pomiędzy obu krajami.

Zasadniczem jego postanowieniem jest udzielenie sobie nawzajem przez obu kontrahentów klauzuli największego uprzywilejowania w zakresie celnym.

Druga z tych umów — układ towarowy — zawiera dokładną listę i ilość przyznanych sobie wzajemnie przez Polskę i Niemcy kontyngentów towarowych. Listy kontyngentów — na życzenie obu stron — nie będą ogłoszone w dosłownem ich brzmieniu.

Wreszcie trzeci układ — rozrachunkowy — opiera się na zasadzie clearingu, który przeprowadzany będzie z polskiej strony przez Polskie Tow. Handlu Kompensacyjnego (Zahan), ze strony niemieckiej zaś przez Deutsche Verrechnungskasse w Berlinie. W myśl postanowień umowy rozrachunkowej, zarówno przywóz jak i wywóz towarów w obrocie z Niemcami uzależniany będzie w Polsce od przedstawienia przy odprawie celnej świadectw rozrachunkowych, stwierdzających, iż importer wzgl. eksporter zastosował się do warunków przepisanych zgóry, a w szczególności: przy imporcie do Polski zabezpieczył wpłatę należności za przywożone towary w „Zahanie". Clearingiem ma być objęty cały obrót towarowy polsko-niemiecki.

Umowy weszły w życie dnia 20 listopada r. b.

TYMCZASOWE INFORMACJE DLA IMPORTERÓW NIEMIECKICH DO POLSKI.

1. Przywóz do polskiego obszaru celnego wszelkich towarów pochodzenia niemieckiego uzależniony jest, w myśl Umowy Gospodarczej Polsko-Niemieckiej z dnia 4 listopada 1935 roku, od złożenia przez importera polskiego w Urzędzie Celnym świadectwa rozrachunkowego na przywóz, stwierdzającego wypełnienie przez importera polskiego warunków, przewidzianych przy kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego.

2. Przy imporcie towarów wolnych do przywozu wystarczy złożenie w Urzędzie Celnym wymienionego w p. 1 świadectwa rozrachunkowego na przywóz.

3. Przy imporcie towarów zakazanych do przywozu importer musi złożyć w Urzędzie Celnym, poza świadectwem rozrachunkowem na przywóz, także pozwolenie przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu, wydane w zwykłym trybie.

4 Pozatem importer winien złożyć w Urzędzie Celnym wszystkie inne dokumenty, wymagane przez obowiązujące przepisy polskie (np. zezwolenie weterynaryjne itp.).

5. Świadectwa rozrachunkowe na przywóz wydają:

w okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie — Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego (Zahan) — Warszawa, Moniuszki 10.

w okręgach wszystkich innych Izb Przemysłowo-Handlowych — Delegaci Zahanu przy tych Izbach.

6. Świadectwo rozrachunkowe na przywóz ważne jest 1 miesiąc od daty wystawienia i służy dla jednorazowej odprawy celnej.

7. Dokonywanie zapłaty dostawcy niemieckiemu za towar może odbywać się wyłącznie za pośrednictwem Zahanu. Bezpośrednie wpłaty eksporterowi niemieckiemu są niedopuszczalne.

8. Faktura niemieckiego dostawcy ma obejmować cenę towaru franko polsko-niemiecka granica bez

cła, t. zn. cenę towaru loko miejsce załadowania oraz koszty przewozu i ubezpieczenia do granicy polsko-niemieckiej itd.

9. Celem uzyskania świadectwa rozrachunkowego na przywóz, importer składa odpis faktury i asygnaty bankowej, stwierdzającej wpłacenie na rachunek Zahanu (P. K. O., Bank Handlowy w Warszawie, Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Warszawa) należność za towar i opłaty Zahanu.

10. Wpłata za towar następuje w złotych po ostatnio znanym średnim urzędowym kursie dewizy Giełdy Warszawskiej według faktury niemieckiego dostawcy.

11. Przy tranzakcjach kredytowych możliwe jest uzyskanie świadectwa rozrachunkowego na przywóz za złożeniem weksli lub gwarancji bankowej (ogólnej, wydanej dla danego importera lub gwarancyj, wydanych w poszczególnych wypadkach).

Wydawanie świadectw rozrachunkowych na przywóz bez zapłacenia w gotówce należności za towar możliwe jest tylko wówczas, jeżeli eksporter niemiecki stwierdził kredyt w fakturze.

Zabezpieczenie wekslowe lub bankowe musi być złożone w takiej walucie, na jaką opiewa faktura, z tem, że wpłata nastąpi w złotych w terminie płatności po ostatnio znanym urzędowym średnim kursie dewizy Giełdy Warszawskiej. Sposób i termin płatności musi być zgodny z fakturą niemieckiego dostawcy.

12. W myśl zasady ustalonej w p. 7 importer polski, który korzysta z kredytu, podpisuje przed otrzymaniem świadectwa deklarację dla Zahanu, zobowiązując się, że nie dokona żadnych bezpośrednich wypłat dostawcy niemieckiemu oraz, że należność za towar uiści w złotych po ostatnio znanym urzędowym średnim kursie dewizy Giełdy Warszawskiej na Berlin w dniu płatności. Dzień płatności musi być oznaczony w deklaracji importera.

13. Z chwilą wpłaty złotych przez polskiego importera na rachunek Zahanu, Zahan uznaje rachunek niemieckiej Kasy Rozrachunkowej i przesyła jej awizo dla wypłaty dostawcy niemieckiemu odnośnej sumy z rachunku Zahanu w Niemieckiej Kasie Rozrachunkowej. Sumy na rachunku tym powstają z wpłat importerów niemieckich za towary dostarczane z Polski. Wypłaty następują w RM. w kolejności, ustalonej datami wpłat Złotych przez importerów polskich na rachunek Niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w Zahanie.

14. Sumy, znajdujące się na rachunku Zahanu w Niemieckiej Kasie Rozrachunkowej (Deutsche Verrechnungskasse) oraz sumy, znajdujące się na rachunku Niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w Zahanie, nie podlegają oprocentowaniu.

15. Zahan nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne straty, mogące wyniknąć na skutek wahań kursu walut.

16. Zahan pobiera tytułem zwrotów wszystkich kosztów opłatę w wysokości 0,5% od sum fakturowych, nie mniej jednak niż 1 złoty, zastrzegając sobie prawo zwrotu wydatków dokonywanych na życzenie importera.

17. W korespondencji z Zahanem należy powoływać się na Nr. bieżący wpłaty, o którym importer polski zawiadamiany jest specjalnym drukiem.

18. Warunki, wymienione w p. 1—17, obowiązują od 20 listopada 1935 r., aż do odwołania.

Uwaga: Importerzy polscy, którzy:

a) uzyskali pozwolenie przywozu Ministerstwa Przemysłu i Handlu przed dniem 20. XI. 1935 r.

b) zawarli prywatne tranzakcje kompensacyjne i uzyskali zezwolenie niemieckich Urzędów Nadzorczych (Ueberwachungsstelle) i Władz Dewizowych (Devisenstelle) przed 20. XI. 1935 roku

będą mogli otrzymać świadectwa rozrachunkowe na przywóz po przedłożeniu w Zahanie odpowiednich dokumentów.

TRAKTAT HANDLOWY Z HOLANDJĄ.

W pierwszych dniach grudnia r. b. rozpoczną się rozmowy o rewizję traktatu handlowego z Holandją. Materjały dotyczące eksportu polskiego szkła do Holandji i Indyj Holenderskich zostały złożone przez Związek Hut Szklanych do Rady Traktatowej oraz do Ministerstwa Pzemysłu i Handlu.

Pertraktacje będą prowadzone w Hadze.

TRAKTAT HANDLOWY Z BELGJĄ.

W najbliższych dniach oczekiwany jest przyjazd przedstawicieli rządu i przemysłu belgijskiego celem rozpoczęcia pertraktacyj o traktat handlowy. Belgja ujawniła tendencję do rozszerzenia i pogłębienia polsko-belgijskiej wymiany towarowej. W sprawie przywozu do Polski szkła odbyła się w dniu 11 grudnia r. b. konferencja w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie z p. Gerardem, naczelnym dyrektorem Belg. Centralnego Komitetu Przemysłowego, z którym omówiono możliwości importu szkła do Polski. W nadesłanych obecnie postulatach Belgowie żądają b. znacznych kontyngentów szczególnie na szkło taflowe, lustrzane i budowlane.

W sprawie tej z ramienia Związku Hut Szklanych w Polsce uczestniczył w konferencji odbytej w dniu 28 listopada r. b. w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie p. dyr. Tarwid, który udowodnił bezpodstawność żądań belgijskich. — Związek złożył również memorjały do Rady Traktatowej i Ministerstwa Przemysłu i Handlu popierającswe stanowisko danemi statystycznemi.

OPŁATY CELNE OD KATALOGÓW.

Biuro Radcy Handlowego Ambasady Brytyjskiej komunikuje, że z krajów europejskich często wysyłane zostają do Australji katalogi, plakaty i inne materjały reklamowe bez uprzedniego załatwienia przypadających od tego rodzaju artykułów opłat celnych. Wobec tego opłaty te ściągane są od adresata, co rzecz oczywista, jest niepożądane.

Ambasada Brytyjska wyraża życzenie, aby powyższe zostało podane do wiadomości firm i osób, wysyłających materjały reklamowe do Australji.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych w Warszawie jest w posiadaniu wyciągu z australijskiej taryfy celnej, zawierającego odnośne stawki.

POWSTANIE POLSKO-EGIPSKIEGO TOWARZYSTWA HANDLOWEGO.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu podaje do wiadomości, iż dla celów wzmożenia eksportu towarów z Polski do Egiptu powstało Polsko-Egipskie Towarzystwo Handlowe (Warszawa, ul. Koszykowa Nr. 11, tel. 9.90-41), działające w porozumieniu z Towarzystwem p. n. Société Egypto-Polonaise w Aleksandrji, utworzonem dla skompensowania importu bawełny.

Ministerstwo zwraca uwagę, iż Polsko-Egipskie Towarzystwo Handlowe mogłoby ułatwić ekspansję eksportową na rynek egipski zwłaszcza, iż ma ono również za zadanie umożliwienie finansowania eksportu.

Wszelkie zapytania w związku z ewentualnem powierzeniem Towarzystwu przedstawicielstwa, należy kierować pod wyżej podanym adresem.

TARGI BRYTYJSKIE

odbędą się w Londynie i w Birmingham (Sekcja Inżynierska) od 17-go do 28-go lutego 1936 r.
Ilość zgłoszeń na miejsca wystawowe na nadchodzące Targi jest tak duża, że można już z pewnością twierdzić, iż Targi w roku 1936 przewyższą swem znaczeniem wszystkie ubiegłe.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE.

Firma „La Mercantile Generale" Alexandria, Rue Colucci Pacha 7, skrz. poczt. 2095 założona w r. 1918 z oddziałem w Kairze pragnie nawiązać stosunki handlowe z polskimi producentami szkła, powołując się na referencje następujących banków:

1) Barclays Bank (domin. Colon. & Overseas) Musky Branch-Le Caire
2) Banco Italo Egiziano-Alexandrie
3) Ionian Bank Ltd. — Alexandrie.

Dr. Abraham Eisen, Tel-Aviv, Allenby 100 interesuje się importem słoi aptecznych.

Oferty cif Jaffa wraz z wzorami należy kierować pod wyżej wymienionym adresem, powiadamiając o tem Związek Hut Szklanych.

INFORMACJE HANDLOWE O MADAGASKARZE.

Państwowy Instytut Eksportowy zwraca uwagę wszystkich eksporterów polskich, którzy interesują się rynkiem Madagaskaru, że w korespondencji z Konsulatem Honorowym R. P. w Tananarive należy używać języka francuskiego. Konsul Honorowy R. P. chętnie udzieli wszelkich informacyj rynkowych i handlowych, nie posiadając jednak urzędnika etatowego Polaka, nie jest w stanie prowadzić korespondencji w języku polskim i odpowiadać na zapytania firm eksportowych skierowane do Konsulatu Hon. w innym języku, niż francuski.

ZAKAZY PRZYWOZU.

W Dzienniku Ustaw Nr. 79, poz. 491 ogłoszono rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29 października 1935 r. o zmianie rozporządzenia z dn. 12 października 1934 r. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów.

Na podstawie tego rozporządzenia moc obowiązująca załącznika Nr. 2 do rozporządzenia dnia 12 października 1934 r., która wygasła dn. 31 października r. b., została przedłużona do dn. 30 kwietnia 1936 roku. Inne postanowienia tego rozporządzenia utrzymano bez zmiany.

Rozporządzenie weszło w życie dn. 1 listopada rb.

ZNIŻKI CELNE.

W Dzienniku Ustaw Nr. 79, poz. 492 ogłoszono rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 29 października 1935 roku w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Rozporządzenie powyższe jest właściwie przedłużeniem rozporządzenia z dn. 26 kwietnia r. b., które wygasło dn. 31 października r. b.

W związku z ogłoszeniem omawianego rozporządzenia zostały poczynione pewne zmiany w wykazach towarów, korzystających ze zniżek i zwolnień celnych.

W dalszym ciągu utrzymano podział na 3 wykazy, z których: wykaz Nr. 1 obejmuje towary, dla których zniżek udziela każdorazowo Minister Skarbu; wykaz Nr. 2 obejmuje towary, dla których zniżki stosowane są na podstawie zaświadczeń właściwej terytorjalnie izby przemysłowo-handlowej; wykaz Nr. 3 obejmuje towary, dla których zniżki stosowane są bez osobnych na to pozwoleń i zaświadczeń.

W wykazach towarów poczyniono pewne zmiany, a między innemi skreślono z wykazu Nr. 2 poz. 900 p. 3 — pręty ze szkła białego, do wyrobu wełny szklanej poz. 904 p. 1 — pręty szklane zabarwione w masie, do wyrobu wełny szklanej.

Rozporządzenie weszło w życie dnia 1 listopada i obowiązuje do dn. 30 kwietnia 1936 roku.

Wiadomości z zagranicy

ANGLJA. Statystyka zakładów przemysłowych.

W roku 1934 uruchomiono 478 nowych zakładów przemysłowych; 144 zakłady powiększyły swą produkcję, natomiast 515 zakładów przemysłowych unieruchomiono. W przemyśle szklanym i ceramicznym założono 39 nowych przedsiębiorstw, natomiast 8 zamknięto.

AUSTRALJA, Wwóz szkła w roku budżetowym 1934/1935.

Wwóz szkła w ubiegłym roku budżetowym, który został zakończony 30. 6. 1935 r., wyniósł 636.000 £ wobec 477.000 £ w roku poprzednim. Nazwy krajów i ilości szkła, jakie z poszczególnych państw przywieziono, nie są jeszcze opublikowane.

BELGJA. O zakaz budowy hut produkujących szkło prasowane.

Grupa producentów szkła prasowanego zwróciła się do rządu z wnioskiem o wydanie zakazu powstawania nowych hut, a to ze względu na ochronę tego przemysłu znacznie dotkniętego przez ostry kryzys.

BELGJA. Fuzja belgijskiej i francuskiej hut szklanych.

Belgijskie huty szklane de Floreffe weszły w posiadanie francuskiego towarzystwa „Les Glaces et Verres Speciaux du Nord de la France". Porozumienie nastąpiło na zasadzie zamiany dwuch akcyj Towarzystwa de Floreffe na jedną akcję T-wa Glaces et Verres Speciaux i za dopłatą 300 Frs. do każdej akcji.

CZECHOSŁOWACJA. Przemysł gabloncki żąda podwyższenia ceł wwozowych.

Ze względu na wzrastającą konkurencję japońską przemysł gabloncki wniósł do rządu memorjał z żądaniem podwyższenia cła na perły szklane (dotychczasowe cło wynosiło 3120 Kć za 100 kg.) i wprowadzenia systemu pozwoleń przywozu. Poruszona sprawa ma niebawem być rozstrzygnięta przez odpowiednie czynniki ministerjalne.

CZECHOSŁOWACJA. Eksport wyrobów szklanych w sierpniu 1935 r.

W sierpniu rb. wywieziono wyrobów szklanych za sumę Kć. 48.003.000, wobec Kć 47.947.000 w lipcu tegoż roku i Kc 48.380.000 w sierpniu roku ubiegłego. Według tychże danych wwieziono do Polski w sierpniu rb.:

Szkła taflowego — 39 tonn za sumę 89.000 Kć.

Szkła lustrzanego — 16 tonn za 90.000 Kć.

Pereł szklanych — 8 tonn za 128.000 Kć.

Korali guzików i innej biżuterji — 2 tonny za 115.000 Kć.

CZECHOSŁOWACJA. Wojna włosko-abisyńska i jej wpływ na przemysł szklany w Haidzie i Steinschönau.

W razie przedłużenia się konfliktu włosko-abisyńskiego, czescy eksporterzy szkła będą narażeni na poważne straty w związku z ogłoszeniem moratorjum we Włoszech, co pociągnie za sobą dalszy zanik kapitału obrotowego tychże eksporterów. Podobno zobowiązania Włoch wobec przemysłu w Haidzie i Steinschönau wynoszą około 2.000.000 Kć, co w dobie obecnego kryzysu gospodarczego przedstawia dużą sumę.

CZECHOSŁOWACJA. Nowe kierownictwo w Towarzystwie Akcyjnem Reich.

Większość akcyj Towarzystwa Akcyjnego Reich (dawniej Huty Szklane S. Reich & Co) znajduje się obecnie w rękach Banku Morawskiego. Na stanowisko naczelnego dyrektora powołany został p. Alojzy Moudrik z Banku Morawskiego w Brnie. P. Moudrik był dotychczas dyrektorem oddziału tego banku, gdzie wykazał duże doświadczenie handlowe. Na swych dawnych stanowiskach pozostali dyrektorowie Paraubek i Lewy.

CZECHOSŁOWACJA. Zamówienia dla Towarzystwa Akcyjnego Reich.

Huty szklane Reich w Wall-Meseritch otrzymały ze St. Zjedn. Am. Półn. duże zamówienia na wyroby szklane, co dało możność zatrudnienia większej ilości robotników.

CZECHOSŁOWACJA. O ostrzach szklanych dla brzytew.

W swoim czasie fachowe pisma doniosły o produkcji szklanych ostrzy do brzytew. Wiadomość ta wywołała duże zainteresowanie w kraju i zagranicą. Jak obecnie stwierdzono, produkcja ostrzy do brzytew nie wyszła jeszcze ze stadjum prób, które utrzymywane są w tajemnicy.

FINLANDJA. Budowa nowej huty taflowej.

Powstała w końcu roku ubiegłego Spółka Akcyjna Sounen Lasithedas w Hangö wybudowała nową hutę taflową. Koszt budowy wyniósł 3,5 milj. frs. Produkcja roczna nowopowstałej huty ma wynieść 250.000 m² szkła taflowego. Do budowy huty zużyte zostały części pieców i maszyn huty w Lahti, która jest nieczynna i stanowi własność wyżej wspomnianej Spółki Akcyjnej.

FRANCJA. Ustalenie kontyngentów na szkło galanteryjne dla Iles de la Reunion.

W „Journal Officiel" z dnia 21. 8. 1935 r. opublikowany został dekret określający wwozowe kontygenty szkła galanteryjnego na czas od 1 lipca do 31/XII 1935, z których przypada:

na Japonję	52	quintale metryczne
„ Belgję	44.8	„ „
„ Afrykę Południową	34.7	„ „
„ Niemcy	4.8	„ „
„ Holandję	1.8	„ „
„ Anglję	0.8	„ „
„ inne państwa	1.6	„ „

FRANCJA. Stan zatrudnienia w przemyśle szklanym.

Według ankiety, przeprowadzonej przez Komitet Centralny Producentów Szklanych we Francji było czynnych w roku 1935 159 hut, z których 60% pracuje częściowo. Według rodzaju produkcji huty te dzielą się na:

Huty butelkowe (32)
„ wyrabiające flakony i szkło perfumeryjne (44)
„ wyrabiające szkło kryształowe (5)
„ taflowe i lustrzane (12)
„ wyrabiające szkło stołowe (33)
„ wyrabiające szkło oświetleniowe (11)
„ wytwarzające szkło optyczne (6)
„ wyrabiające ampułki, rurki, perły i t. p. (16)

W roku najlepszej konjunktury, t. j. w roku 1929 prócz powyższych 159 hut pracowało jeszcze 65 hut, obecnie zamkniętych.

FRANCJA. Wystawa Międzynarodowa w Paryżu w roku 1937.

Wystawa Międzynarodowa „Sztuka i przemysł w życiu współczesnem", która zostanie otwarta w r. 1937, przeznaczona jest dla wszystkich producentów, wyrabiających artykuły o charakterze nowoczesnym i artystycznym.

Grupa 9, klasa 45 „Rzemiosło i Sztuka“, jest poświęcona ceramice, szklarstwu i wyrobom emaljowanym.

W dniu 14 marca rb. na zebraniu konstytucyjnem powstał Zarząd w składzie następującym:

Prezes: p. Ch. Lechaviller, dyrektor Wytwórni Narodowej w Sèvres.

Wice-prezesi: p. Paweł Daum, z huty szklanej w Nancy

p. J. Mayodon, ceramik

Sekretarz: p. M. Carny, dyrektor hut kryształowych Baccarat

Zastępca sekretarza: p. M. Metman, konserwator Muzeum Sztuki dekoracyjnej

Skarbnik: p. Jean Luce, ceramik i szklarz.

KAMERUN. Wwóz wyrobów szklanych w roku 1934.

Według urzędowych statystyk w 1934 roku wwieziono wyrobów szklanych 243 tonny, łącznej wartości 563.000 frs., wobec 164 tonn, wartości 381.000 frs. w roku poprzedzającym.

MAROKKO. Budowa nowej huty.

Niedawno powstała z kapitałem zakładowym 5.000.000 Frs. nowa spółka akcyjna „Les Verreries du Maroc“, której celem jest budowa taflowej huty szklanej. Siedziba Zarządu Spółki mieści się w Rabacie.

NIEMCY. Powiększenie zbytu szkła taflowego.

W hutach, należących do Związku Niemieckich Hut Taflowych zaznaczył się znaczny wzrost zapotrzebowania na szkło taflowe do celów budowlanych. Zapotrzebowanie w II półroczu rb. znacznie przewyższa zbyt, jaki zanotowano w I półroczu. Wzmógł się także eksport szkła taflowego; ceny jednak w porównaniu z cenami roku ubiegłego są znacznie niższe.

NIEMCY. Wzrost wywozu wyrobów szklanych.

Pomimo trudności eksportowych, Niemcy zdołały jednak powiększyć swój wywóz w roku 1935 ilościowo o 25% i wartościowo o 10% wobec cyfr roku 1934. Od stycznia do września rb. wywóz z Niemiec wyniósł około 30.000.000 RM. Najbardziej uwydatnił się wywóz w dziale szkła taflowego, szczególnie do Anglji, Danji, Brazylji i Holandji. Wzrósł także wywóz szkła galanteryjnego. Najpoważniejszymi odbiorcami tego szkła są Indje Brytyjskie, Angielskie posiadłości w Afryce Południowej, Szwajcarja i Francja. Zwiększył się również wywóz szkła lustrzanego, a to głównie do Anglji, Argentyny, Australji, Szwajcarji, Danji i Szwecji. Średni wywóz miesięczny stanowił 7.367 tonn, co dziennie wynosi przeciętnie około 300 tonn.

RUMUNJA. Budowa nowej huty.

Projektuje się założenie nowej huty szklanej dla produkcji nietłukącego się szkła taflowego.

TOGO (AFRYKA). Import szkła w 1934 roku.

Import szkła w 1934 roku wyniósł 201 quintali metrycznych, wartości 200.000 frs. wobec 353 quintali metrycznych, wartości 232.000 frs. w 1933 roku.

TURCJA. Zniesienie cła ulgowego na butelki.

W związku z uruchomieniem huty butelkowej w Pascha-Bagtsche, Ministerstwo Ceł i Monopoli wystąpiło z projektem zniesienia ceł ulgowych na wwożone butelki. Najprawdopodobniej Ministerstwo Gospodarki Narodowej projekt ten zaakceptuje.

Okólniki Centralnego Związku Przemysłu Polskiego.

Centralny Związek nadesłał następujące okólniki:

Wydziału Komunikacyjnego z dn. 5 września 1935 r. Nr, 52 — o egzaminowaniu pracowników kolei; z dn. 3 października r. b. Nr. 53 o zmianach i uzupełnieniach taryfy osobowej i towarowej; z dn. 28 października r. b. Nr. 54 o prywatnych urządzeniach telefonicznych i telegraficznych; z dn. 20 listopada r. b. Nr. 55 o zmianach i uzupełnieniach taryfy towarowej; z dn. 22 listopada r. b. Nr. 56 o stawkach za świadczenia na prywatnych bocznicach kolejowych.

Wydziału Pracy z dn. 19 września 1935 r. Nr. 53 o terminie wygaśnięcia ulg w spłacie zaległych składek do b. Kas Chorych; z dn. 25 listopada r. b. Nr. 54 o asystentach inspekcyjnych; z dn. 27 listopada r. b. Nr. 55 — o obniżeniu odsetek zwłoki od składek i opłat na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych.

Powyższe okólniki zostały w odpowiednich terminach rozesłane pp. Członkom Związku Hut Szklanych pocztą, jako „druki“.

PRODUKCJA i ZBYT SZKŁA w MIESIĄCU WRZEŚNIU 1935 r.

według danych Głównego Urzędu Statystycznego.

RODZAJ SZKŁA	Produkcja		Zbyt	
	tonn	tys. zł.	tonn	tys. zł.
Szkło taflowe	1.440	498	2.277	790
Szkło butelkowe	2.224	945	2.422	1.012
w tem monopolowe	(1.215)	(452)	(1.469)	(547)
Szkło stołowo-galanteryjne	620	497	758	608
	4.284	1.940	5.457	2.410

(Początek na str 2 okładki)

Nr. Nr. wykazu statyst.	NAZWA TOWARU	PRZYWÓZ kg.	PRZYWÓZ zł.	WYWÓZ kg.	WYWÓZ zł.
91110	Wata, przędza — szklane	112	775	—	—
91130	Oczy szklane	102	2.968	—	—
91200	Tkaniny szklane i wyroby z nich; wyroby z waty i przędzy szklanej	—	—	—	—
	Szkło taflowe nieszlifowane, niepolerowane grubości 5 mm. i mniej:				
91310	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej,—bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 m² i mniej	1.142	1.338	173	536
91311	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 do 0,5 m²	18.276	14.789	2	36
91312	gładkie, białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni powyżej 0,5 m²	60.764	28.037	—	—
91320	gładkie, barwne, mleczne — bez wzorów i ozdób	3.123	3.105	—	—
91330	wszelkich barw wypukłe, faliste, karbowane, wzorzyste, żyłkowane, matowane	1.061	1.816	—	—
91340	z upiększeniami, malowidłami; szkła składane w oprawie ołowianej, miedzianej i t. p.	13	166	—	—
91350	do wyrobu płyt fotograficznych	38.972	29.981	—	—
	Szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. nieszlifowane, niepolerowane, niematowane o powierzchni:				
91410	1000 cm² i mniej	—	—	21	60
91420	powyżej 1000 do 4000 cm²	260	143	10	26
91430	powyżej 4000 do 10000 cm²	4.311	4.419	—	—
91440	powyżej 10000 do 20000 cm²	483	255	—	—
91450	powyżej 20000 do 40000 cm²	728	450	—	—
91460	powyżej 40000 do 70000 cm²	2.045	1.201	—	—
91470	powyżej 70000 cm²	—	—	—	—
91500	Szyby lustrzane szlifowane, polerowane, również matowane	25.581	46.718	—	—
91600	Szyby lustrzane i szkło taflowe z brzegiem szlifowanym (biseaute)	1	11	—	—
91700	Szyby lustrzane i szkło taflowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną	—	—	—	—
91800	Szyby lustrzane i szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne, z upiększeniami, malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p.				
91900	Szyby lustrzane i szkło taflowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną, szyby lustrzane i szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne z upiększeniami malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p. — wszystko z brzegiem szlifowanym	—	—	—	—
92000	Lustra gotowe w oprawach z materjałów pospolitych, chociażby pozłacanych, posrebrzanych	1	39	—	—
92100	Lustra gotowe w oprawach z kosztownych materjałów				
	Szkło taflowe z wtopioną siatką drucianą lub z wtopionym drutem — wszelkiej grubości:				
92210	koloru naturalnego, białe	5.876	1.686	—	—
92220	szlifowane, również zabarwione w masie	54	256	—	—
92300	Szkło taflowe sklejane, chociażby z dodatkiem wkładki celuloidowej lub z innych temu podobnych materjałów	294	1.636	1	5
92410	Balony do fabrykacji żarówek	338	3.220	—	—
92420	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, barwnego, przeznaczone do celów technicznych, — bez ozdób, chociażby rżnięte, szlifowane, matowane, z wtopioną siatką	3.196	26.596	1	10
	Razem	235.494	366.763	17.282	41.930
89600	Masa szklana w kawałkach do fabrykacji szkła, łom szklany	217.195	10.484	—	—
	OGÓŁEM	452.689	377.247	17.282	41.930

Wydawca: ZWIĄZEK HUT SZKLANYCH w POLSCE. Redaktor: Antoni Tarwid

Druk. „Royal", W-wa, Chmielna 30. Tel. 5.95-71.
